

MoveS seminar Slovakia

*The Slovak experience with the coordination
of social security and free movement
of workers*

23 April 2021

Online via Zoom

Language: English/Slovak

MoveS

project presentation

MoveS

EU-wide network
of independent legal experts
in the fields of
free **movement** of workers (FMW) &
social security coordination (SSC)

- Funded by the European Commission (DG EMPL units D1 'FMW' and D2 'SSC')
- 32 countries covered (EU/EEA/CH)
- Implemented by Eftheia, Deloitte Advisory & Consulting, University of Ljubljana, University of Poitiers
- Four-year project (2018-2021)

Objective 1

- To provide high-quality legal expertise in the areas of FMW and SSC
 - by means of **Legal Reports**
 - by means of monthly **Flash Reports**
 - by means of **replies to ad hoc requests**

MoveS Legal Reports 2021

- 1 *'The possibility of creating a 33rd /EU social security scheme (and its influence on the existing social security coordination rules)*
- 2 *'The relationships between social security' coordination and taxation law'*
- 3 *'Preliminary assessment of the conformity of national measures implementing Directive (EU) 2018/957 amending Directive 96/71/EC concerning the posting of workers in the framework of the provision of services'*

Flash Report

- Provided to the EC on a monthly basis
- Covering national developments impacting FMW and SSC
- Based on the inputs of the 32 countries of the network

Ad hoc support

- When the investigation of specific issues requires a detailed analysis of the national legal framework

Objective 2

- To disseminate expertise and increase experts' and practitioners' knowledge
 - by organising **seminars**
 - by **sharing information**
 - by **building networks between stakeholders**

Seminars

- Ca. 10 one-day seminars a year
- 2 webinars
- Audience: Representatives of competent authorities and institutions, social partners, NGOs, judges, lawyers and academics

	Date	Country (City)
1.	22/04	Slovakia (Bratislava)
2.	30/4	Switzerland (Lausanne)
3.	27/05	Czech Republic (Prague)
4.	2/6	Slovenia (Ljubljana)
5.	11/6	France (Paris)
6.	10/9	Spain (Madrid)
7.	24/9	Bulgaria (Sofia)
8.	7/10	Greece (Athens)
9.	27/10	Cyprus (Nicosia)
10.	1-12/11 (tbc)	Norway (Oslo)

Cooperation and networking

- **MoveS webpage (EUROPA)**

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1098&langId=en>

MoveS LinkedIn group:

MoveS – free movement and social security coordination

<https://www.linkedin.com/groups/4291726>

Thank you for your attention!

Contact us at:

MoveS@eftheia.eu

Determination of Applicable Legislation and Posting of Workers in the EU

Univ-Prof. Dr. *Elias Felten*
Johannes Kepler University Linz

Programm

- **Facts and Figures**
- **Legal Background**
 - Freedom of Services
 - Regulation 593/2008
 - Directive 96/71/EG (2014/67/EU, 2018/957/EU)
 - Regulation 883/2004
- **Problems**
 - Notion of „Posting“
 - Applicable legislation
 - Enforcement
- **Outlook**

Facts and Figures

- 2018: almost 3 million PDs A1 were issued by MS total of 2.8 million PDs A1 were issued by MS
 - 2017 total of 2.8 million PDs A1 were issued, compared to 2016 a growth rate of 22%
- main issuing MS were Poland (605,785 PDs A1 issued) and Germany (475,704 PDs A1 issued)
- significant increase in the number of PDs A1 issued according to Art 13
- most of the PDs A1 were received by Germany, France and Belgium
- The duration of the posting period is on **average 91 days**
- The total number of individual persons involved amounts to **1.2% of total EU employment**

Source: *De Wispelaere/Pacolet*, Posting of workers - Report on A1 Portable Documents issued in 2018 (2019)

Legal Background

- Posting of workers is **expression of freedom of services**
 - temporary movement of workers to another MS to carry out specific services as part of a provision of services of their employer
 - return to home country after completion of work
 - no access to the labour market of the host MS (ECJ C-113/89, *Rush Portuguesa*)
- No obstacles to freedom of services
 - works permit (ECJ C-113/89, *Rush Portuguesa*)
 - Limitation to EU-citizens (ECJ C-43/93, *Vanderelst*)
 - **applicable legislation** – administrative burden

Legal Background

- **Regulation 593/2008**: Art 8 determines the law applicable to individual labour contracts
 - General rule: the contract shall be governed by the law of the country in which or, failing that, from which the employee habitually carries out his work in performance of the contract
 - Exception: The country where the work is habitually carried out **shall not be deemed to have changed if he is temporarily employed in another country** (“country of origin principle”)
= **posting of workers**

Legal Background

- Application of the „**country of origin principle**“ on posting has direct economic impacts
 - Labour costs (minimum wages, etc)
 - Social security costs
- Problem: unfair competition, negative impacts on the labour market of the host MS
- ECJ: Community law does not preclude MS from extending their legislation, or collective labour agreements to any person **who is employed, even temporarily**, within their territory (ECJ C-113/89, *Rush Portuguesa*)
- Seek for the right balance

Legal Background

Labour Law	Social Security Law
Posting-Directive 96/71/EC - 2018/957/EU Art 3: MS shall ensure that, whatever the law applicable to the employment relationship, undertakings...guarantee posted workers the terms and conditions of employment covering the following matters which, in the Member State where the work is carried out, are laid down: - Maximum work and rest periods - remuneration ...	Regulation 883/2004 Art 12: A person who pursues an activity as an employed person in a on behalf of an employer which normally carries out its activities there and who is posted to another MS... shall continue to be subject to the legislation of the first Member State, provided that the anticipated duration of such work does not exceed 24 months and that he/she is not sent to replace another posted person

Legal Background

- Different approach of EU labour law and social security law to tackle the phenomenon of posting
 - Labour Law:
 - Host MS can apply its terms and conditions of employment from the very first second to posted workers
 - Limited to specific matters and to specific legal sources of labour law (ECJ C-341/05, *Laval*)
 - Posted workers are **subject to the legislation of two MS**
 - Social Security Law:
 - Host MS can apply its social security legislation to posted workers not before the posting duration exceeds 24 months
 - After 24 months the entire social security legislation of the Host MS applies
 - Posted workers/self-employed shall be **subject to the legislation of a single MS only** (Art 11)

Problems: Notion of Posting

- **No common legal notion** of „posting“ in EU law
- As a consequence the material scope of Regulation 593/2008, Posting-Directive 96/71 and Regulation 883/2004 is not consistent
- Direct impacts on applicable legislation
 - MS of origin vs Host MS

Problems: Notion of Posting

- The widest notion of „posting“ is provided by **Regulation 593/2008**
 - Wording of Art 8 does not contain any limitation or specification
 - Rec 36: work carried out in another country should be regarded as temporary if the employee is expected to **resume working in the country of origin after carrying out his tasks abroad**
- No limitations in time, no specific requirements regarding the relationship between employer and employee - “will to return” is decisive
- Consequence: broad application of the “country of origin principle”

Problems: Notion of Posting

- **Posting-Directive 96/71/EC** applies to undertakings which (cf Art 1/3/)
 - **post workers to the territory of a MS** on their account and under their direction, **under a contract** ...
 - post workers within the **group**
 - hire out workers to a **user undertaking**
- **Dir 2018/957** introduces for the first time a time limit (Art 3 [1a]: if the effective posting duration exceeds 12 month MS shall ensure “all the applicable terms and conditions of employment”

Problems: Notion of Posting

- Does Art 1/3/a Dir 96/71 cover the provision of on-board service on international trains which also travel through the “host MS”?
- ECJ, C-16/18, *Dobersberger*
 - Workers while crossing Austria, are legally and physically in the territory of that MS but not posted ‘to the territory’ of Austria
 - the situation of ‘**highly mobile workers**’ does not fit the logic of Dir 96/71
 - the entire logic of the country of origin (or posting) and the country of destination does not apply in such a situation, as there is no country of destination (the train returns to the MS of origin)

Problems: Notion of Posting

- Regulation 883/2004 (Art 12)
 - No limitation to workers, but also self-employed
 - Worker must „**pursue an activity as an employed person**“ in the MS of origin
 - Employer must „**normally carry out its activities**“ in the MS of origin
 - No exceedance of an anticipated duration of **24 months**
 - **No replacement** of another posted worker
- Many undefined terms
 - Art 14 Regulation 987/2009
 - Decision A 2 AdminC (legally not binding)
 - Practical guide of the AdminC on the applicable legislation (legally not binding)

Problems: Notion of Posting

- Art 14 Reg 987/2009
 - Art 12 applies to a person who is recruited with a view to being posted to another MS, provided that, **immediately before the start** of his employment, the person concerned is already subject to the legislation of the MS in which his employer is established
 - Decision A 2: at least one month
 - Art 12 applies to an employer that ordinarily performs **substantial activities, other than purely internal management activities**
 - Decision A 2: number of staff, majority of contracts,

....

Problems: Notion of Posting

- ECJ 527/16, *Alpenrind*
 - Art 12 Reg 883/2004 must be **strictly interpreted**
 - the **non-replacement condition** applies in a **cumulative** manner **to the maximum period of 24 month**
 - the recurrent use of posted workers to fill the same post, even though the **employers** responsible for posting workers **are different**, does not comply with the wording or the objectives of Art 12

Problems: Applicable Legislation

- **Nebulous notion** of posting and its different meanings create problems defining the applicable legislation
 - Regulation 883/2004: **Posting (Art 12) vs** „person who normally pursues an activity as an employed person in two or more MS“ (**Art 13**)?
 - Directive 96/71: Is the host MS allowed to apply minimum wages (Art 3)?
- Risk of (fraudulent) **„misuse“ of posting rules**

Problems: Enforcement

- Little scope for national measures seeking to prevent an abuse of posting rules
 - Social Security Law:
 - **Binding effect of A 1 (E 101) certificates** (ECJ C-527/16, *Alpenrind*)
 - Labour Law:
 - Drift towards **greater protection of workers**
 - Enforcement Directive 2014/67/EU
 - New Directive 2018/957
 - But:
 - rules ensuring such protection cannot affect the right to invoke the **freedom to provide services**
 - Cf ECJ C-64/18, *Maksimovic*

Outlook

- **Modernization and harmonization** of posting rules are necessary
- New Directive 2018/957: first step
 - **Higher protection** of the rights of workers and **more transparency** for undertakings
 - Differentiation between short term and long term posting
- **Proposal for a revision of Reg 883/2004**: Harmonization of the notion of posting – reference to Dir 96/71
- However: too many different interests
- Cooperation between MS is crucial

Thank you for your interest!

Elias.Felten@jku.at

Skúsenosti Slovenska –
voľný pohyb pracovníkov
Free movement of
workers – The Slovak
experience

Lucia Sabová Danková
National Labour Inspectorate

Úlohy NIP **NLI competences**

Kompetencie NIP v rámci medzinárodnej spolupráce – zákon č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce **NLI competences – Act 125/2006 on labour inspection**

- zverejňuje na svojom webovom sídle informácie o pracovných podmienkach a informácie o povinnostiach hostujúceho zamestnávateľa / **publish information on its website regarding working conditions and information on employer's obligations**
- poskytuje občanom informácie o pracovných podmienkach v Slovenskej republike a v členských štátoch Európskej únie / **provide the citizens with information about working conditions in the Slovak Republic and in Member States of the EU**

Úlohy NIP NLI competences

- spolupracuje s príslušnými orgánmi Európskej únie a členských štátov Európskej únie pri zisťovaní, kontrole a hodnotení pracovných podmienok a poskytuje im príslušné informácie o pracovných podmienkach v Slovenskej republike / **co-operate with competent bodies of the European Union and Member States of the European Union to observe, control and assess working conditions and provide them with relevant information concerning the working conditions in the Slovak Republic**

Single official website on posting:

<https://www.ip.gov.sk/general-information/>

Kontrola zamestnania cudzincov (Un)declared work control

Podmienky zamestnávania cudzincov – občanov EÚ a tretích krajín **conditions for employment of foreigners from the EU member states and from third-country nationals**

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti / **Act on Employment Services**

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov / **on Stay of Aliens**

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce / **Labour Code**

§ 5 ZP/ **Labour Act – section 5** – Pracovnoprávne vzťahy medzi zamestnancami vykonávajúcimi prácu na území Slovenskej republiky a zahraničným zamestnávateľom, ako aj medzi cudzincami a osobami bez štátnej príslušnosti pracujúcimi na území Slovenskej republiky a zamestnávateľmi so sídlom na území Slovenskej republiky sa spravujú týmto zákonom, ak právne predpisy o medzinárodnom práve súkromnom neustanovujú inak / **Labour-law relations between employees performing work on the territory of the Slovak Republic and foreign employer, as well as between aliens and stateless persons working on the territory of the Slovak Republic and employers registered in the territory of the Slovak Republic shall be governed by this Act, unless stipulated otherwise by legal regulations on international private law.**

Kontrola zamestnania cudzincov (Un)declared work control

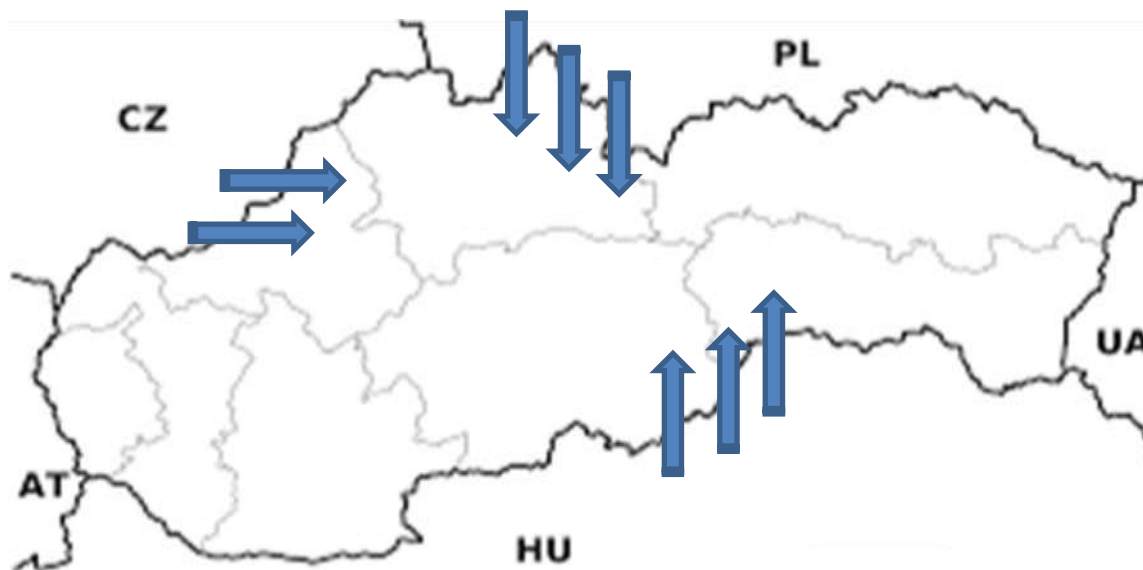
§ 5 ZP / posting of workers transposition

- vyslanie zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb (z územia členského štátu EÚ na územie SR) **posting of workers to perform work in framework of the provision of services (from the territory of an EU member state to the territory of the Slovak Republic)**

§ 6 ZP - Podmienky, za ktorých môže byť prijatý do pracovnoprávneho vzťahu cudzinec alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ustanovuje osobitný predpis. **Conditions under which an alien or a stateless person may be admitted into a labour-law relation, shall be stipulated by a special regulation.**

Kontrola vyslaných zamestnancov **Posting of workers inspection**

z členského štátu EÚ **EU member state postings**

- Písomne založený pracovnoprávny vzťah / **signed a working contract**
- Sociálne poistenie v SR / **PD A1 form**
- Oznámenie vysielania NIP / **posting of workers notification to NLI**
+ kontrola pracovných podmienok (tvrdé jadro) / **control of working conditions (hard core conditions)**
- Povolenie na zamestnanie / **work permit**

Poskytovanie služby z tretej krajiny

Providing of services from the third country – „posting a third country nationals“

- Zmluvný vzťah / **contract signed**
- Sociálne poistenie v SR / PD A1 form/ **social insurance**
- + kontrola pracovných podmienok / **control of working conditions (the same as posted workers)**
- Povolenie na zamestnanie / **work permit**

Najčastejšie porušenia legislatívy a problémy v praxi:

The most common violations of legislation and problems in practice:

§ 5 ods. 12 ZP – dohoda o vyslaní – neexistencia resp. nesprávne uvedené mzdové podmienky počas vyslania, neinformovanie zamestnanca o pracovných podmienkach v štáte vyslania / **posting agreement - non-existence or incorrectly stated wage conditions during the posting, failure to inform the employee about the working conditions in the host state**

Falošné PD A1 formuláre – kontrola cez IMI systém, spolupráca so Sociálnou poisťovňou / **Fake PD A1 forms - control via IMI system, cooperation with the Social Insurance Agency**

Najčastejšie porušenia legislatívy a problémy v praxi:

The most common violations of legislation and problems in practice:

Nevyplatenie mzdy platnej v štáte vyslania – postúpenie kompetentným orgánom štátu, v ktorom bol zamestnanec vyslaný / **Non-payment of wages applicable in the state of posting - referral to the competent authorities of the State in which the employee is posted**

Nevyplatenie cestovných náhrad – Započítanie cestovných náhrad do minimálnych mzdových nárokov vyslaných zamestnancov / **Non-payment of travel allowances - travel allowances are fully included in the minimum wage claims of posted workers**

Najčastejšie porušenia legislatívy a problémy v praxi:

The most common violations of legislation and problems in practice:

Fingovanie vyslania občanov tretích krajín – obchádzanie administratívnych procesov (úrad práce, cudzinecká polícia- povolenia na pobyt za účelom zamestnania) pri zamestnávaní treťakov / **Fake posting of third-country nationals** - **circumvention of administrative processes (labor office, foreign police - residence permits for the purpose of employment) in the employment of third country nationals**

Medzinárodná spolupráca **Cross-border cooperation**

Vykonávaná primárne cez IMI systém ako aj ad hoc spoluprácou medzi ČŠ
conducted via the IMI system and ad hoc cooperation between MS

IMI system žiadosti / requests:

- najčastejšie používaný nástroj na výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi ČŠ, vymáhanie pokút a zasielanie príslušných dokumentov / **the most frequently used tool to exchange information between relevant authorities of MS, recovery of fines and sending of relevant documents.**
- jediný právny nástroj umožňujúci získať podrobné informácie potrebné na úspešné ukončenie príslušného konania (trestného alebo správneho) / **only legal tool allowing to obtain detailed information necessary for the successful completion of the relevant proceedings (criminal or administrative),**

Medzinárodná spolupráca **Cross-border cooperation**

- výmena informácií a dokumentov medzi príslušnými orgánmi prostredníctvom zabezpečeného kanála (z pohľadu GDPR) / **exchange of information and documents between relevant authorities via a secured channel (GDPR perspective),**
- Podnet na zlepšenie systému IMI: v niektorých prípadoch sa nedodržiavajú ustanovené lehoty na odpoveď a v niektorých prípadoch nízka kvalita poskytovaných informácií (nie rovnaké štandardy kvality pri odpovedaní na žiadosti v rámci ČŠ) / **Potential for improvement of IMI system: legal deadlines for response not respected in some cases and in some cases low quality of information provided (not the same quality standards in responding to requests across MS).**
- Rôzne sankčné mechanizmy a legislatíva (napr. Rakúske orgány pokutujú aj fyzické osoby na rozdiel od slovenských) / **Different sanction mechanisms and legislation (e.g. Austrian authorities fine also natural persons unlike Slovak ones),**

Medzinárodná spolupráca **Cross-border cooperation**

Ad hoc žiadosti / **requests:**

Používa sa pri riešení zložitých prípadov medzi členskými štátmi (často ide o sťažnosť zamestnanca jedného členského štátu zamestnaného na území iného členského štátu, keď by mali hrať úlohu orgány najmenej dvoch štátov) / **Used when solving a complex cases between MS (often a complaint of employee of one member state employed in the territory of another member state, when authorities of at least two states should play a role).**

Nie sú stanovené termíny na odpoveď /**Legal deadlines for response are not always established,**

Administratívne prekážky (odpovedajúci orgán v jednom ČŠ nemusí mať oprávnenie na poskytovanie príslušnej odpovede na žiadosť o informácie) / **Administrative barriers (responding authority in one MS might not have an authorisation to provide relevant response to the request for information)**

Medzinárodná spolupráca **Cross-border cooperation**

Ad hoc žiadosti / **requests:**

Potrebná je koordinácia cezhraničnej spolupráce medzi štátmi EÚ (prostredníctvom ELA), najmä ak je zapojených viac krajín / **Coordination of cross-border collaboration between EU states needed (via ELA) mostly if more countries are involved,**

Jednoznačný výklad legislatívy o vysielaní pracovníkov vo všetkých členských štátoch EÚ / **Distinct interpretation of the law on posting across EU member states,**

Rôzne postupy implementované kontrolnými orgánmi v členských štátoch EÚ (napr. nie je jasné, ako oznamovať predĺženie vysielania, ako definovať vysielanie v doprave) / **Different procedures implemented by inspectorates across EU member states (e.g. it is not clear how to notify extensions of posting, how to define posting in transport)**

Ďakujem za pozornosť
Thank you for your
attention!

For further questions, please contact:
lucia.sabovadankova@ip.gov.sk

MoveS seminar Slovakia

22 April 2021

Recent developments at EU level on social security coordination

**Hanna Schoels and Joanna Kaczanowska
European Commission, DG EMPL
Unit D2 – social security coordination**

Overview

1. Revision of Regulations 883/2004 and 987/2009
2. EESSI/ESSPASS
3. EU-UK relations

Revision of the social security coordination Regulations

State of play – formal steps

- Commission proposal adopted in December 2016
- Provisional agreement achieved between the European Parliament, the Council and the European Commission (March 2019)

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7698-2019-ADD-1-REV-1/en/pdf>

- No qualified majority in Council (March 2019) and postponement of first reading vote in European Parliament (April 2019)
- Decision to continue the file (October 2019) and resumption of trilogues

Applicable legislation

- Period of **prior affiliation** of 3 months for both employed and self-employed persons prior to a period of 'sending'
- **Period of interruption** of 2 months for both employed and self-employed persons following a period of 'sending' of total 24 months
- **Prior notification** in all cases in advance, with the exception of **business trips** & of **evidence** of prior notification if work starts without PD A1
- Reinforcement of **cooperation** between institutions
- **Art. 13**: rules to determine the **location of the registered office**

Provisional agreement: Unemployment benefits

- Aggregation: Minimum qualifying period of 1 month
- Export: Increase to a minimum of 6 months with possible extension to whole period of entitlement
- Frontier workers: Change of competence after 6 months of activity

Provisional agreement: Long-term care benefits

- Common definition of long-term care benefits
- Annex listing benefits in each Member State
- Member State of insurance will provide LTC benefits in cash and reimburse the cost of benefits in kind provided by the Member State of residence

Provisional agreement: Family benefits

- Distinction between family benefits intended to replace income due to child-raising (individual right), and all other family benefits
- Two calculations for differential supplement

Provisional agreement: Equal treatment

- Recital referring to CJEU judgments (Brey, Dano, Alimanovic, Garcia-Nieto, Commission v UK)

Provisional agreement: Miscellaneous amendments

- Procedures for recovery of unduly paid social security benefits aligned to Directive 2010/24/EU
- New legal basis to facilitate the identification of fraud and error by way of periodic exchange of personal data between Member States to facilitate data-matching

Electronic Exchange of Social Security Information (EESSI)

What is EESSI?

An IT system that helps social security institutions across the EU exchange information more rapidly and securely, as required by the EU rules on social security coordination.

Benefits of EESSI

- Faster and more efficient message exchange between social security institutions
- More accurate data exchange between national authorities
- Secure handling of personal data

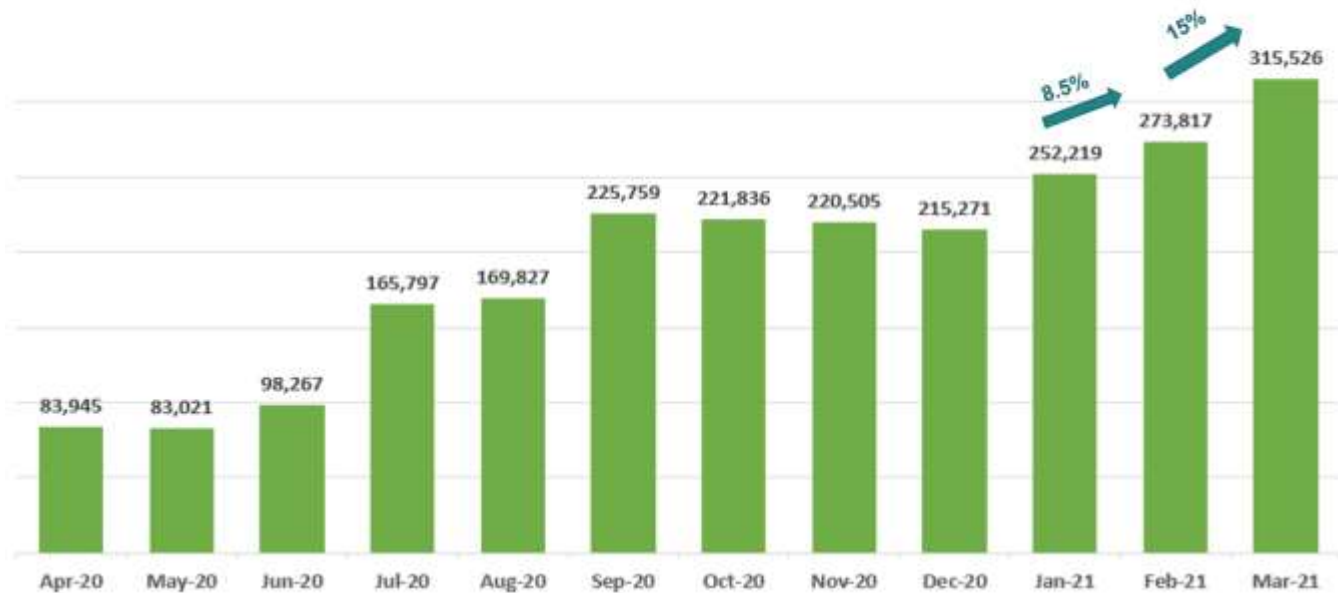
State of play

- The central EESSI central system was successfully delivered by the European Commission to the Member States in July 2017.
- The first exchange of an electronic message regarding a concrete case involving the social security situation of citizens, between Austria and Slovenia, took place on 10 January 2019.
- 32 countries have now started live exchanges between institutions.
- 8 countries are now ready to exchange messages in all Business Cases.

EESSI production volume

New Cases Last 12 Months

Since EESSI start
7,597,326 SEDs exchanged
2,588,548 New Cases

Sources: CSN Logs 01.04.2019 – 31.03.2021

European Social Security Pass

Context : European Pillar of Social Rights Action Plan

Making social protection fit for the new world

“ Social protection across national borders is a pre-condition of a well-functioning internal market. Existing and new forms of labour mobility facilitated by **digitalisation**, from generalised teleworking across borders to **digital nomads working remotely across the EU**, require seamless interactions between mobile workers and administrations, while reducing the risk of errors and fraud. Innovative solutions, notably digital ones, can facilitate the physical and virtual mobility of citizens, support the portability of social security rights and the cross-border verification of social security coverage by administrations, and address challenges in the identification of people for social security coordination purposes.

In the context of the European Pillar of Social Rights Action Plan, the Commission will: Start **a pilot in 2021 to explore a digital solution** to facilitate the interaction between mobile citizens and national authorities and improve the portability of social security rights across borders (**European Social Security Pass**).

European Social Security Pass (ESSPASS) Pilot

Scope and objectives

WHAT?

Procedures linked to the request, issuance and verification upon request of the PD A1 (social security coverage for persons performing activities in another Member State) – extension to further procedures (e.g. EHIC, pensions, ... in a second stage).

WHY?

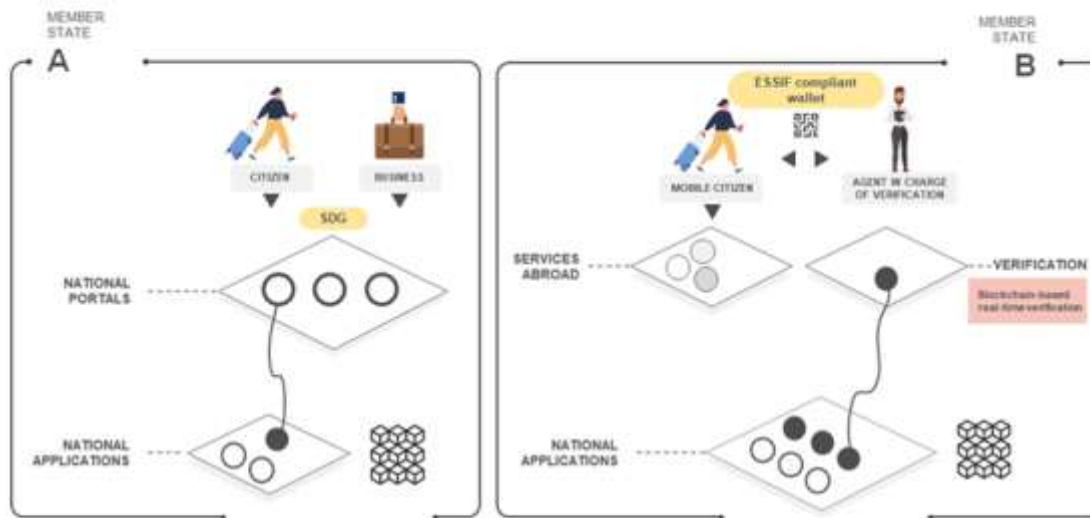
- Prove the **viability** of the technical option
- Finetune **costs**
- Early identify and assess **legal and organisational requirements**
- Mitigate and reduce **risks** (e.g. Fraud)

HOW?

- Set up the **pilot organisation** together with interested Member States
- Target digitalisation of the **request, issuance, identification and verification** processes
- Perform analysis of **financial, legal aspects**, as well as **community building and coordination** activities

European Social Security Pass (ESSPASS) Pilot

DIGITALISATION PRINCIPLES AND BLUEPRINT

KEY PRINCIPLES

- **Identification** fully relying on European Self Sovereign Identity (ESSIF) and EUeID framework (eIDAS revision).
- No need to introduce a unique (pseudo) number.
- **Verification** leveraging verifiable credentials and verifiable attestations.
- No need to identify the person based on the minimum dataset. The verifiable attestation will be shared upon consent using QR-codes, or equivalent techniques.

In the context of the European Pillar of Social Rights Action Plan, the Commission will:

Start a pilot in 2021 to explore a digital solution to facilitate the interaction between mobile citizens and national authorities and improve the portability of social security rights across borders (European Social Security Pass).

EU-UK: a new relationship

EU-UK Withdrawal Agreement
EU-UK Trade and Cooperation Agreement

The EU-UK Withdrawal Agreement (WA)

- Entered into force on 1 February 2020
- Transitional period until 31 December 2020
- Part Two: “Citizens’ Rights”, contains a title on social security coordination

Full Coordination (Art. 30)

Who benefits?

- Those who have continuously been in a cross-border situation involving the EU and the UK since before the end of the transition period and their family members / survivors
 - E.g. EU nationals residing or working in the UK since 2020 or earlier

Which rules apply?

- The complete social security coordination acquis (Regulations (EC) Nos 883/2004 and 987/2009)

Partial Coordination (Art. 32)

Who benefits?

- Persons who are not covered by Art. 30 but have been subject to UK / EU social security legislation before the end of the transition period

Which rules apply?

- EU rules concerning the aggregation of periods, rights and obligations deriving from such periods
- EU rules regarding the coordination of sickness and family benefits
- General principles of the EU Regulations, such as equality of treatment

Other Aspects

- Triangulation: EU and UK have concluded agreements with Switzerland & the EEA EFTA States to protect persons in triangular situations
- UK has observer status in the Administrative Commission for the Coordination of Social Security Systems
- UK participates in the Electronic Exchange of Social Security Information for cases covered by the WA and bears the related costs
- Dynamic alignment in case the relevant EU Regulations are amended or replaced

EU-UK Trade and Cooperation Agreement (TCA)

- Agreed between the EU and the UK on 24 December 2020
- Entered (provisionally) into force on 1 January 2021

Main issues covered:

- Free Trade Agreement
- Framework for law enforcement and judicial cooperation
- Horizontal agreement on governance

Protocol on Social Security Coordination

Who is covered?

All persons who

- are or have been covered by the social security legislation of an EU Member State or of the UK
- are residing in an EU Member State or the UK
- are or have been in a cross-border situation between a EU Member State and the UK

Protocol on Social Security Coordination

What is covered?

- Full coordination of all branches of social security coordination that are currently coordinated under Regulation 883/2003 except:
 - Family Benefits
 - Long-term care
 - Special non-contributory cash benefits
- Partial coordination: invalidity benefits and unemployment benefits

Protocol on Social Security Coordination

- Principle of non-discrimination between Member States
- Principle of equal treatment of persons covered
- Unicity of legislation
- Aggregation of periods of insurance/work/residence
- Waiving of residence clauses
- Sunset clause

Protocol on Social Security Coordination

- The Protocol does not apply to:
 - Situations involving an UK national moving between two or more Member States → Regulation 1231/2010 applies
 - Cross-border situations involving Switzerland, Norway, Iceland and Liechtenstein
- The Protocol applies without prejudice to the Withdrawal Agreement
- The Protocol does not provide a right to reside and to work in respectively the UK or the EU
 - Only persons fulfilling the national requirements regarding visa/residence/labour market access can benefit from the Protocol

THANK YOU

EMPL-D2-UNIT@ec.europa.eu

Visit us @ <http://ec.europa.eu/social>

Social security coordination - the Slovak experience

**MoveS Seminar Slovakia
Bratislava – 22 April 2021
Jaroslav Kováč**

Content

- Integration process of the EU
- Legal base of the coordination
- Principles of the coordination
- Social security coordination committees
- Administrative Commission
- General provisions
- Institutional coverage of the BR material scope
- Cooperation with other Member States
- Decision making process in Slovakia
- Governance of the coordination
- EESSI implementation in Slovakia
- Slovak Presidency of the Council of the EU

Integration process of Slovakia in the EU

18 April 1951

27 June 1995 - Cannes

10-11 December 1999

25 October 2002

20 November 2002

12-13 December 2002 - Copenhagen

16 April 2003 - Athens

16-17 May 2003

1 May 2004

Legal base of the coordination

- Regulation No 3 of 1958
- Regulation No 4 of 1958

since January 1959

- Regulation No 1408/1971
- Regulation No 574/1972

since October 1972

- Regulation No 883/2004
- Regulation No 987/2009

since Mai 2010

Principles of the coordination

- only one legislation applicable;
- equal treatment;
- aggregation of the insurance, residence or work periods;
- export of benefits;

- principle of good administration

Social security coordination committees

- The Administrative Commission for the coordination of social security systems (Art. 71-72)
- The Technical Commission for Data Processing (Art. 73)
- Audit Board (Art. 74)
- Advisory Committee for the Coordination of Social Security Systems (Art. 75)

Administrative Commission

- **Title IV, Article 71 of the BR 883/04**
- Strengthening cooperation with MS institutions
- Support for new technologies and modernization of procedures
- Administrative Commission meetings
- Rules procedure of the AC – Article 71 (2)
- Decisions and Recommendation of the Administrative Commission (16/4)
- Decisions A1 - Concerning the establishment of a dialogue and conciliation procedure
- Conciliation Board – Article 5 of the Rules of procedure of the AC
- Ad hoc groups

General provisions – Title I

- **Definitions**
- **Personal Scope**
- **Equality of treatment**
- **Aggregation of periods**
- **Prevention of overlapping of benefits**
- **Waiving of residence rules**
- **Material scope**
 - Article 3 – Matters covered
 - Long-term care benefits (Art. 34 BR)
 - Special non-contributory cash benefits (Art. 70 BR + Annex X)

Institutional coverage of the BR material scope

- Ministry of Labour Social Affairs and Family of the Slovak Republic
- Ministry of Health of the Slovak Republic
- Social Insurance Agency
- Central Office of Labour, Social Affairs and Family
- The Health Care Surveillance Authority
- Health Insurance Agencies

Cooperation with other Member States

- **Spain** 2002 Ministry of Labour and Social Affairs
National Institute of Social Security
- **Sweden** 2003 National Social Insurance Board (RFV)
- **The Netherlands** 2007 Ministry of Social Affairs
Social Insurance Bank (SVB)
- **Germany** 2009 German Pension Insurance (DRV)

Decision making process in Slovakia

Legal base for the process:

- Act No 397/2004 on cooperation between National Council of the Slovak Republic and the Slovak Government in the European relations
- Act No 350/1996 on the Rules of Procedure of the National Council of the Slovak Republic
- Act No 575/2001 on the organization of the central state administration
- The Mechanism for drawing up opinions on drafts of the European act approved by the Decision of the Government of the Slovak Republic No 627 of 23 October 2013

Governance of the coordination / 1

- The Mechanism for drawing up opinions on drafts of the European act approved by the Decision of the Government of the Slovak Republic No 627 of 23 October 2013
- **Ministerial Coordination Group for European Affairs at the Ministry of Labour Social Affairs and Family**
- Decision of the Minister No 16/2007 of 4 April 2007
- Rules of procedure of the Ministerial Coordination Group

Governance of the coordination / 2

- According to Art. 2 (3) (i) of the Rules of procedure of the Ministerial Coordination Group for European Affairs at the Ministry of Labour Social Affairs and Family (MCG)
- **Working Group for Coordination of Social Security Systems**
- Decision of the Chief of MCG No 1/2008 of 31 March 2008
- Rules of procedure of the Working Group
- Portal of the WG – December 2008

EESSI implementation in Slovakia

- **EESSI Access Point** - Social Insurance Agency
- Central Office of Labour, Social Affairs and Family
- The Health Care Surveillance Authority
- Health Insurance Agencies
- Ministry of Labour Social Affairs and Family of the Slovak Republic

Slovak Presidency of the Council of the EU

- July - December 2016
- TRIO – NL – SK – MT
- January – June 2030

Thank you!

jaroslav.kovac@employment.gov.sk

Coordination of social security provided by the EU-UK Withdrawal Agreement and Trade and Cooperation Agreement

Dr Simon Roberts
University of Nottingham

Outline of talk

- Key features of social security coordination in the Withdrawal Agreement and the Trade and Cooperation Agreement:
 - Who it covers
 - Key principles
 - Which benefits
- Highlights the gaps in social security coverage for future movers between Slovakia and the UK.

The Withdrawal Agreement

The Withdrawal Agreement

- Social security coordination is included in Part Two, Title III of the EU-UK Withdrawal Agreement.
- Protects rights of EU citizens in the UK and UK citizens in the EU who have exercised their right to free movement before the end of the Transition period on 31 December 2020.
- Parallel agreements coordinate social security for people who are in analogous situations moving between the UK and EFTA countries (Iceland, Liechtenstein and Norway) and the UK and Switzerland.

Personal scope

- EU citizens and UK nationals within the scope of Coordinating Regulation (EC) No 883/2004 who at the end of the Transition period on 31 December 2020 had been subject to the social security legislation of an EU27 Member State for UK nationals, or UK legislation for EU27 citizens, and their family members and survivors.
- EU27 and UK nationals within the scope of the Withdrawal Agreement by virtue of residence, and their family members and survivors.
- Stateless persons, refugees, and nationals of third countries who fulfil the conditions of Regulation (EC) No 859/2003 as well as their family members and survivors.
- To be covered by the Withdrawal Agreement a person must continue to be in one of the qualifying situations *without interruption*.

Principles of coordination

- The principles of EU social security coordination have been transposed to the Withdrawal Agreement:
 - **Applicable legislation.** These are rules to determine which country is responsible for collecting contributions, determining eligibility and administering benefits and services.
 - **Equal treatment** prohibits discrimination on nationality grounds. It requires people to be given the same rights and obligations as nationals of the country responsible for their social security.
 - **Aggregation.** Previous periods of insurance, work or residence in other EU member countries are added together to establish entitlement to benefit.
 - **Exportability.** Territorial boundaries are removed to make some, mainly long-term, cash benefits exportable to other member countries.

Material scope

- Withdrawal Agreement includes all benefits covered by the Coordinating Regulations:
 - sickness benefits
 - maternity and equivalent paternity benefits
 - invalidity benefits
 - old-age benefits
 - survivors' benefits
 - benefits in respect of accidents at work and occupational diseases
 - death grants
 - unemployment benefits
 - pre-retirement benefits
 - family benefits

Future changes

- Future amendments to the social security coordinating legislation will also apply in and to the UK.
- The Withdrawal Agreement provides for the UK to have a limited presence with observer status in the Administrative Commission and to be present in an advisory role when the items on the agenda are relevant to the UK.
- The UK and EU must inform a Joint Committee of relevant changes to UK legislation and to the Coordinating Regulations.
- To ensure consistent application, the Agreement provides for a UK court or tribunal to request the CJEU to give a preliminary ruling on a question in a case that commences within eight years of the end of the Transition period. The preliminary ruling will be binding on the court that submits the request.
- The UK can take part in the Electronic Exchange of Social Security Information (EESSI) and bear the related costs.

Trade and Cooperation Agreement

Trade and Cooperation Agreement

- Coordination of social security for people moving between the EU and the UK from 1 January 2021 is included in the Trade and Cooperation Agreement.
- The Trade and Cooperation Agreement was agreed by EU and UK negotiators on 24 December 2020, a few days before the expiry of the Transition period on 31 December 2020.
- The Agreement was initially provisionally applicable from 1 January 2021 until 28 February 2021 to allow time for the EU Parliament's scrutiny.
- The provisional period has been extended to 30 April 2021 because of ongoing discussions over Northern Ireland.

Who is covered?

- The Protocol on Social Security Coordination applies to persons, including stateless persons and refugees, who are or have been subject to the legislation of one or more States, as well as to the members of their families and their survivors, who enter into a EU-UK cross-border situation from 1 January 2021 and are not covered by the Withdrawal Agreement.

Principles of social security coordination apply

- The principles of EU social security coordination have been transposed to the Protocol:
 - *Applicable legislation*
 - *Equal treatment*
 - *Aggregation*
 - *Exportability*

Which benefits are included?

- The same *categories* of benefits referred to in Coordinating Regulation (EC) No 883/2004 and in the Withdrawal Agreement are included in the Protocol *with the exception of family benefits*.
 - sickness
 - maternity and paternity
 - invalidity
 - old-age
 - survivors
 - accidents at work and occupational diseases
 - death grants
 - unemployment
 - pre-retirement benefits

Excluded benefits

- Within these categories several benefits are specifically excluded by Art SSC - 3. These are:
 - special non-contributory cash benefits listed in Part 1 of Annex SSC-1
 - social and medical assistance
 - benefits in relation to which a State assumes the liability for damages
 - long-term care benefits which are listed in Part 2 of Annex SSC-1
 - assisted conception services
 - payments to meet expenses for heating in cold weather listed in Part 3 of Annex SSC-1

UK's Special Non-Contributory Benefits listed in Part 1 of Annex SSC 1 to the Protocol

- State Pension Credit
- Income-based Job Seeker's Allowance
- Disability Living Allowance, mobility component
- Personal Independence Payment, mobility component
- Employment and Support Allowance Income-related
- Best Start Foods payment under The Welfare Foods (Best Start Foods) (Scotland) Regulations 2019
- Best Start Grants (pregnancy and baby grant, early learning grant, school-age grant under The Early Years Assistance (Best Start Grants) (Scotland) Regulations 2018
- Funeral Support Payment under The Funeral Expense Assistance (Scotland) Regulations 2019

Slovakia's Special Non-Contributory Benefits listed in Part 1 of Annex SSC 1 to the Protocol

- (a) Adjustment awarded before 1 January 2004 to pensions constituting the sole source of income
- (b) Social pension which has been awarded before 1 January 2004

Long-term care benefits listed in Part 2 of Annex SSC 1

- Attendance Allowance
- Carer's Allowance
- Disability Living Allowance, care component
- Personal Independence Payment, daily living component
- Carer's Allowance Supplement under The Social Security (Scotland) Act 2018
- allowances to promote mobility and to compensate for transport costs
- Young Carer's Grant under The Carer's Assistance (Young Carer Grants) (Scotland) Regulations 2019 (as amended)).

Slovakia's Long-term care benefits listed in Part 2 of Annex SSC 1

- (a) Law on Social Services (Zákon o sociálnych službách) No. 448/2008
- (b) Law on Financial Benefits for Compensation of Disabled Persons (Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia) No. 447/2008
- (c) Law on Health Care and Services Related to Health Care (Zákon o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti) No. 576/2004
- (d) Law on Health Care Providers, Medical Workers and Professional Medical Associations (Zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch a stavovských organizáciách v zdravotníctve) No. 578/2004
- (e) Law on Subsistence Minimum (Zákon o životnom minime) No. 601/2003
1207
- (f) Law on Family (Zákon o rodine) No. 36/2005
- (g) Law on Social and legal protection of children and social guardianship (Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele) No. 305/2005
- (h) Law on Social Work (Zákon o sociálnej práci) No. 219/2014.

Payments to meet expenses for heating in cold weather listed in Part 3 of Annex SSC 1

- Winter Fuel Payment as being excluded from co-ordination under the Protocol.
- Slovakia does not list any benefits in Part 3 of Annex SSC 1.
- A Specialised Committee on Social Security Coordination may amend the Annexes and Appendices to the Protocol.

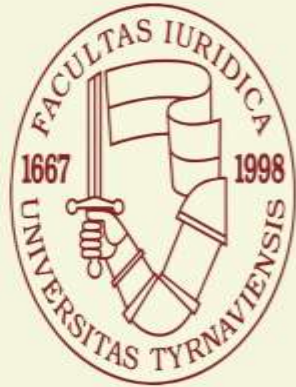
Coordinates fewer benefits

- The Social Security Protocol to the Trade and Cooperation Agreement coordinates fewer benefits than the Withdrawal Agreement.
- The limited number of social security benefits coordinated by the Trade and Cooperation Agreement may restrict people's life choices, in particular those with disabilities.

No scope for new bilateral social security agreements

- Article SSC.4 (Non-discrimination between Member States) of the Trade and Cooperation Agreement Protocol on social security coordination, and the EU's Q&A on the European Commission website: *Can the UK discriminate between EU citizens in the context of short-term travel or social security?* rules out any further bilateral social security agreements between the UK and EU member countries:
 - "Whilst the EU and the UK are free to determine their respective visa policies, the UK must treat all nationals of EU Member States equally; it cannot decide to grant a visa waiver for short-term travel to citizens of certain Member States, whilst excluding others. This principle of non-discrimination between EU citizens is also applicable in other areas of the agreement which are directly relevant to citizens, such as in relation to temporary stays for business purposes, **Social Security Coordination**, or participation in Union Programmes."

Thank you
simon.roberts@nottingham.ac.uk

Trnavská univerzita v Trnave
Právnická fakulta

Koordinačné pravidlá pri poskytovaní rodinných dávok

MoveS seminar Slovakia

22. 4. 2021

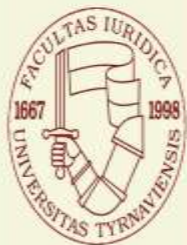
Koordinácia rodinných dávok

- vymedzenie pojmu „rodinná dávka“ (čl. 1 písm. z) nariadenia EP a Rady EÚ č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia) „...všetky vecné alebo peňažné dávky, ktorú sú určené na pokrytie rodinných výdajov, okrem preddavkov na výživné a osobitných prídavkov pri narodení dieťaťa a osvojení dieťaťa, ako sú uvedené v prílohe I. nariadenia...“
- dávky, ktorú sú určené na pokrytie rodinných výdajov, t. j. predstavuje verejný príspevok do rodinného rozpočtu, ktorý má uľahčiť bremeno výdavkov vyplávajúcich zo starostlivosti o deti (C-85/99 Offermanns; C-499/16 Martinez Silva)
- Rodinné dávky sú dávky určené na sociálnu pomoc pracovníkom, ktorí sa starajú o rodinu, pričom sa na ich financovaní podieľa celá spoločnosť (C-216-217/12 Hliddal a Bornand). Napríklad takou nie je dôchodok na výchovu detí (C-32/13 Petra Würker) alebo pomoc na integráciu detí so zdravotným postihnutím (C- 769/18; individuálne a diskrečné posúdenie potrieb dieťaťa).

Koordinácia rodinných dávok

- kvalifikácia dávky ako rodinnej dávky, najmä pokiaľ ide daňové dávky (C-177/12 rodina Lachhebov uplatňujúca si nárok na bonus na dieťa)
- prelínanie pojmov rodinná dávka (*podľa nariadenia č. 883/2004*) a sociálna výhoda vo vzťahu k pracujúcim osobám využívajúcim slobodu voľného pohybu osôb (*podľa čl. 7 nariadenia EP a Rady EÚ č. 492/2011 o slobode voľného pohybu pracovníkov v rámci EÚ – zákaz diskriminácie na základe štátnej príslušnosti*)
- rodinné dávky nepodliehajú pravidlu o exporte dávok (*čl. 7 nariadenia č. 883/2004 - Upustenie od pravidiel bydliska*)

- vymedzenie pojmu „rodinný príslušník“ (čl. 1 písm. i) nariadenia EP a Rady EÚ č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia) „1. každá osoba definovaná alebo uznanú za rodinného príslušníka, alebo označená za člena domácnosti právnymi predpismi, podľa ktorých sa poskytujú dávky; 2. ak príslušné právne predpisy nerozlišujú medzi rodinnými príslušníkmi, tak potom nimi sú manžel/-ka, neplnoleté deti a nezaopatrené deti, ktoré dosiahli vek plnoletosti a 3. ak právne predpisy považujú za rodinného príslušníka iba osobu, ktorá žije v tej istej domácnosti ako poistenec alebo dôchodca, tak táto podmienka sa považuje za splnenú, ak je daná osoba závislá hlavne od poistenca alebo dôchodcu.“ C-802/18 Caisse pour l'avenir des enfants vs. FV.
- čl. 65 nariadenia č. 883/2004 reguluje **všeobecné koordinačné pravidlo**, že rodinné dávky poskytuje príslušný členský štát EÚ migrujúcej osoby (resp. využívajúcej právo voľného pohybu osôb) aj keď rodinní príslušníci majú bydlisko (kritériá jeho určenie v čl. 11 vykonávacieho nariadenia č. 987/2009) v inom členskom štáte (aplikuje sa metóda pripodobnenia „...ako keby mali bydliská v takomto príslušnom štáte.“). Z uvedeného vyplýva aj fakt, že sa posudzuje situácia celej rodiny (aj druhý rodič; aj všetci rodinní príslušníci).

Pravidlá prednosti pri súbehu dávok

(ak počas rovnakého obdobia sú dávky poskytované tomu istému rodinnému príslušníkovi podľa právnych predpisov viac ako jedného členského štátu)

- Čl. 68 nariadenia č. 883/2004 – 1. situácia „v prípade rodinných dávok **splatných viacerými členskými štátmi priznaných na rozličných základoch**, je poradie prednosti nasledovné: 1. nároky vznikajúce na základe činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba; 2. nároky vznikajúce na základe poberania dôchodku, a napokon 3. nároky vznikajúce na základe bydliska.“
- 2. situácia „v prípade rodinných dávok **splatných viacerými členskými štátmi priznaných na rovnakom základe**, poradie prednosti určujú nasledovné pomocné **kritériá odvíjajúce sa od bydliska detí**:
 - i) v prípade nárokov, ktoré existujú na základe zárobkovej činnosti (ako zamestnanec alebo SZČO): miesto bydliska detí, za podmienky, že v tomto štáte sa vykonáva takáto činnosť, a prípadne navyše najvyššia čiastka dávok poskytovaných podľa protichodných právnych predpisov (*ak by zárobkovú činnosť rodičia vykonávali v rôznych členských štátoch a bydlisko detí by bolo v inom treťom členskom štáte*).

Pravidlá prednosti pri súbehu dávok

(ak počas rovnakého obdobia sú dávky poskytované tomu istému rodinnému príslušníkovi podľa právnych predpisov viac ako jedného členského štátu)

- ii) v prípade nárokov, ktoré existujú na základe poberania dôchodkov: miesto bydliska detí, ak takýto dôchodok je splatný podľa jeho právnych predpisov a prípadne navyše najdlhšia doba poistenia alebo bydliska podľa protichodných právnych predpisov;
- iii) v prípade nárokov získaných na základe bydliska: miesto bydliska detí.

Na kolízne strety, ktoré vznikajú v naznačených situáciách sa aplikuje princíp priaznivého výsledku, na základe ktorého sa oprávnená osoba nemôže ocitnúť v horšej situácii, než v akej by bola, ak by jej nárok vznikol len v jednom členskom štáte EÚ.

Pravidlá prednosti pri súbehu dávok

(ak počas rovnakého obdobia sú dávky poskytované tomu istému rodinnému príslušníkovi podľa právnych predpisov viac ako jedného členského štátu)

V prípade súbehu nárokov sa rodinné dávky poskytujú podľa právnych predpisov členského štátu, ktoré boli určené za prednostné právne predpisy. Nároky na rodinné dávky založené na základe iných právnych predpisov členského štátu (členských štátov) sa pozastavia až do výšky rodinnej dávky (dávok) poskytovanej podľa prednostných právnych predpisov členského štátu a následne rozdielový doplatok sa poskytne v sume, ktorá prevyšuje sumu dávky (dávok) poskytovaných podľa prednostných právnych predpisoch. Rozdielový doplatok sa ale nemusí poskytovať na deti s bydliskom v inom členskom štáte, ak nárok na rodinnú dávku je založený iba na bydlisku.

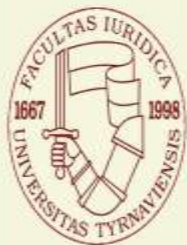
Pravidlá prednosti pri súbehu dávok

- čl. 60 vykonávacieho nariadenia „Žiadosť o poskytovanie rodinných dávok sa predkladá príslušnej inštitúcii členského štátu. Pri posudzovaní žiadosti podľa vnútroštátnych predpisov príslušného členského štátu sa zohľadní situácia celej rodiny, ako keby sa na všetky zúčastnené osoby vzťahovali právne predpisy príslušného členského štátu a ako keby všetky mali bydlisko v tomto členskom štáte, najmä pokiaľ ide o nárok osoby na takéto dávky. Ak si osoba, ktorá má nárok na dávky, svoje právo neuplatní, príslušná inštitúcia členského štátu, zohľadní žiadosť o priznanie rodinných dávok predloženú druhým rodičom, osobou, ktorá sa za rodiča považuje, alebo osobou alebo inštitúciou, ktorá vystupuje ako opatrovatel' dieťaťa/detí.“ Ak príslušná inštitúcia členského štátu zistí, že na základe právnych predpisov iného členského štátu v súlade s článkom 68 ods. 2 nariadenia č. 883/2004 môže vzniknúť nárok na rozdielový doplatok, bezodkladne zašle žiadosť príslušnej inštitúcii druhého členského štátu a oznámi to dotknutej osobe (okrem toho oznámi inštitúcii druhého členského štátu svoje rozhodnutie týkajúce sa žiadosti a výšku vyplácaných rodinných dávok).

Pravidlá prednosti pri súbehu dávok

- Alebo napokon ak inštitúcia členského štátu zistí, že nie je príslušná v zmysle pravidiel prednosti, bezodkladne prijme predbežné rozhodnutie o pravidlách prednosti, ktoré sa majú uplatniť, a v súlade s článkom 68 ods. 3 nariadenia č. 883/2004 postúpi žiadosť inštitúcii druhého členského štátu a oznámi túto skutočnosť aj žiadateľovi. Táto inštitúcia zaujme stanovisko k predbežnému rozhodnutiu do dvoch mesiacov.

Ďakujem za pozornosť

Cezhraničná zdravotná starostlivosť v SR

Mgr. Zuzana Földesová Motajová, MSc.
zuzana.foldesova@health.gov.sk
22.04.2021, Bratislava

Obsah

- ▶ Nariadenia EÚ
- ▶ Rozsudky ESD
- ▶ Cezhraničná zdravotná starostlivosť
- ▶ Konanie o predchádzajúcom súhlase
- ▶ Povinnosti poskytovateľa ZS
- ▶ Národné kontaktné miesto
- ▶ Uznávanie lekárskeho predpisov

Nariadenia EÚ 883/2004 a 987/2009

Základné princípy koordinácie:

- ▶ rovnosť zaobchádzania,
- ▶ podliehanie legislatíve iba jedného členského štátu,
- ▶ zrátanie období poistenia,
- ▶ zachovanie už nadobudnutých práv,
- ▶ prednosť pred národnou legislatívou,
- ▶ rozsah ZS - potrebná, plánovaná alebo plná ZS,
- ▶ poistenec sa preukazuje EHIC alebo nárokovým dokladom,
- ▶ PZS fakturuje zmluvnej ZP v mieste pobytu,
- ▶ kontrola faktúr a úhrada podľa predpisov v štáte poskytnutia

Prehľad o čerpaní vecných dávok

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet prípadov čerpania vecných dávok v EÚ poistencami SR	38 493	50 947	49 735	51 933	47 478	72 597	69 238	73 699	78 041
Uplatnená výška nákladov – predpis záväzkov SR voči EÚ [v tis. €]	19 043	22 452	22 265	23 890	21 070	31 595	33 883	38 730	41 893
Počet prípadov čerpania vecných dávok v SR poistencami EÚ	177 854	210 110	265 195	298 023	340 065	298 776	302 090	295 499	301 979
Uplatnená výška nákladov – predpis pohľadávok SR voči EÚ [v tis. €]	17 151	21 750	26 138	26 584	30 972	34 676	41 516	40 736	42 373
Priemerný náklad na poistenca SR v EÚ [v €]	494,7	440,7	447,7	460	443,8	435,2	489,4	525,5	536,8
Priemerný náklad na poistenca EÚ v SR [v €]	96,4	103,5	98,6	89,2	91,1	116,1	137,4	137,9	140,3

Plánovaná liečba v krajinách EÚ na základe formulára E112/S2

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet schválených žiadostí o liečbu v zahraničí	821	801	790	827	853	833	799	829	925
Suma v tis. € uhradená za plánovanú zahraničnú liečbu	3 687	3 837	3 463	3 463	3 463	3 413	4 283	6 891	7 192

Kritériá na schválenie zdravotnej starostlivosti v inom ČŠ podľa nariadení EÚ

- ▶ Poistenec má nárok na úhradu nákladov plánovanej zdravotnej starostlivosti poskytnutej v inom ČŠ, na ktoré príslušná ZP udelila súhlas. Príslušná ZP udelí súhlas, ak ide o plánovanú zdravotnú starostlivosť, ktorá patrí do rozsahu ZS uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia v SR, a
- ▶ ochorenie nie je možné liečiť v SR v primeranej lehote pri zohľadnení súčasného zdravotného stavu poistenca a možného vývoja jeho ochorenia - odkaz na zoznamy poistencov čakajúcich na poskytnutie plánovanej ZS (vyhláška č. 412/2009 Z. z.)
- ▶ Pri posudzovaní ospravedliteľnej dĺžky na čakanie zdravotnej starostlivosti musí byť v každom individuálnom prípade braný do úvahy minulý aj súčasný zdravotný stav poistenca, očakávaný vývoj choroby, stupeň jeho bolesti, prognóza ochorenia, možnosti liečby a pod.
- ▶ požadovaná liečba sa v SR nevykonáva, ani ekvivalent liečby s porovnateľnou účinnosťou a bezpečnosťou liečby, sa v Slovenskej republike nevykonáva,

Kritériá na schválenie zdravotnej starostlivosti v inom ČŠ podľa nariadení EÚ a úhrada

- ▶ boli vyčerpané všetky možnosti liečby v SR a od liečby v inom členskom štáte sa očakáva podstatné zlepšenie zdravotného stavu poistenca alebo zabránenie zhoršenia zdravotného stavu poistenca,
 - ▶ poistenec zdravotnej poisťovne s bydliskom v inom členskom štáte chce pokračovať v liečbe, ktorá sa začala v SR, v mieste bydliska,
 - ▶ ochorenie vyžaduje použitie vysokošpecializovanej a nákladnej zdravotníckej infraštruktúry alebo medicínskeho vybavenia, ktoré nie sú dostupné v Slovenskej republike.
-
- ▶ Úhrada
 - ▶ Úhrada nákladov schválenej liečby sa riadi nariadeniami EÚ
 - ▶ Zdravotná poisťovňa môže rozsah úhrady rozšíriť
 - ▶ Právo na preplatenie nákladov má poistenec, ak písomne požiada ZP do jedného roka od skončenia poskytnutia liečby

Smernica

- ▶ Smernica EP a Rady 2011/24/EÚ z 9. marca 2011 o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti je spolu s platnými nariadeniami EÚ, ktoré koordinujú systémy sociálneho zabezpečenia, právnym nástrojom upravujúcim práva a povinnosti migrujúcich subjektov zúčastnených na poskytovaní zdravotnej starostlivosti.
- ▶ Na rozdiel od nariadenia, ktoré je priamo vykonateľné a nadradené národnej legislatíve, smernica bola zapracovaná do právnych predpisov Slovenskej republiky zákonom č. 220/2013 Z. z., ktorým sa novelizovalo 6 zákonov (580/2004, 576/2004, 577/2004, 578/2004, 581/2004, 362/2012) s účinnosťou od 1.10.2013.
- ▶ Cezhraničná zdravotná starostlivosť je zdravotná starostlivosť poskytovaná alebo indikovaná poistencovi v inom členskom štáte Európskej únie, ktorú poistenec uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti iného členského štátu Európskej únie priamo
- ▶ Smernica sa vzťahuje iba na členské štáty Európskej únie (neuplatňuje sa na Islande, Nórsku, Lichtenštajnsku, Švajčiarsku).
- ▶ Pacienti vždy platia plné náklady na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť priamo poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti bez ohľadu na to, či je napojený na verejný systém alebo nie.
- ▶ Poistenec má právo na preplatenie nákladov CZS, ak patrí do rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia v SR vo výške úhrady v Slovenskej republike.
- ▶ Predchádzajúci súhlas príslušnej zdravotnej poisťovne sa vyžaduje, ak to ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis.
- ▶ Ak ošetrovanie v SR nie je k dispozícii, nesmie byť pacientovi, ktorý ho chce podstúpiť v inej krajine EÚ, žiadosť o povolenie zamietnutá.

Predchádzajúce povolenie a vykonávací predpis

Slovenská republika využila právo ustanoviť si systém tzv. predchádzajúceho povolenia:

- ▶ pri zdravotnej starostlivosti, ktorá si vyžaduje pobyt v nemocnici v dĺžke najmenej jednej noci; pri vysoko špecializovanej a nákladnej zdravotnej starostlivosti; vo vážnych a špecifických situáciách v súvislosti s kvalitou alebo bezpečnosťou starostlivosti poskytovanej v zahraničí.
- ▶ uzákonila mechanizmus na výpočet nákladov na CZS pre poistencov SR – sadzby podľa zdravotných poisťovní alebo priemerné ceny v SR
- ▶ uzákonila cenovú politiku PZS v SR – rovnaký cenník pre domácich a zahraničných pacientov

Vyhláška č. 341/2013 Z. z. napríklad obsahuje:

- ▶ Zdravotné výkony asistovanej reprodukcie, Všetky roboticky asistované operácie
- ▶ Implantácia totálnej endoprotézy bedrového kĺbu, Eliminačné metódy liečby zlyhania pečene - Spolu 133 výkonov

Odmietnutie udelenia súhlasu na CZS

ZP môže odmietnuť udeliť predchádzajúci súhlas, ak

- ▶ ochorenie zahŕňa formy liečby, ktoré predstavujú osobitné riziko pre poistenca alebo obyvateľstvo zohľadňujúc možný prínos CZS,
- ▶ liečba je poskytovaná PZS, ktorý vyvoláva pochybnosti o dôveryhodnosti o kvalite a bezpečnosti pri poskytovaní ZS,
- ▶ liečbu je možné poskytnúť v SR v lehote, ktorá je lekárske opodstatnená, zohľadňujúc súčasný zdravotný stav a pravdepodobný vývoj ochorenia poistenca
- ▶ ZP nemôže zamietnuť udelenie predchádzajúceho súhlasu, ak poistenec má nárok na liečbu podľa nariadení EÚ a ak túto liečbu nie je možné poskytnúť v SR v lehote, ktorá je opodstatnená z lekárskeho hľadiska
- ▶ Vždy sa musí objektívne lekárske posúdiť zdravotný stav pacienta, jeho anamnézu a pravdepodobný vývoj jeho ochorenia, stupeň bolesti, ktorou pacient trpí, alebo povahu jeho zdravotného postihnutia v čase podania žiadosti o predchádzajúci súhlas.
- ▶ ak sú splnené podmienky ZP udelí súhlas podľa nariadení EÚ a pri preplatení nákladov ZP postupuje podľa nariadení EÚ, ak poistenec nepožaduje preplatenie nákladov podľa CZS.

Výška úhrady CZS

- ▶ Výška úhrady CZS je priemerná úhrada za jednotlivý zdravotný výkon v čase poskytnutia ZS dohodnutá s PZS, s ktorými má ZP uzatvorenú zmluvu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ktorí poskytujú rovnakú ZS, aká bola poistencovi poskytnutá v EÚ
- ▶ ZP preplatí poistencovi náklady najviac do výšky skutočných nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť
- ▶ Preplatenie nákladov do 6 mesiacov od ukončenia liečby po podaní žiadosti o preplatenie nákladov

Jedno konanie

- ▶ Poistenec podáva žiadosť o predchádzajúci súhlas ZP
- ▶ ZP musí rozhodnúť do 15 dní
- ▶ Ak ide o závažné ochorenie rozhoduje ZP ihneď
- ▶ ZP rozhoduje o odvolaní, ak mu v celom rozsahu vyhovie, inak
- ▶ Rozhoduje o odvolaní nezávislý orgán – Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
- ▶ ÚDZS rozhoduje do 15 dní
- ▶ Rozhodnutie ÚDZS je preskúmateľné súdom
- ▶ Vyhláška MZSR č. 232/2014 Z. z. - upravuje postup poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, zdravotnej poisťovne a Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou pri poskytovaní cezhraničnej zdravotnej starostlivosti
- ▶ Podrobnosti a tlačivá

Žiadosť

- ▶ žiadosť musí obsahovať meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, ak je pridelené, adresu bydliska poistenca, diagnózu poistenca a
- ▶ odôvodnenie potreby plánovanej zdravotnej starostlivosti v cudzine poskytovateľom zdravotnej starostlivosti - vyjadrenie špecializovanej nemocnice
- ▶ žiadosť musí obsahovať potvrdenie zdravotnej indikácie a odôvodnenie potreby poskytnutia navrhovanej liečby v cudzine klinickým pracoviskom príslušného špecializačného odboru, (Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, Národný onkologický ústav)
- ▶ výpočet predpokladaných nákladov plánovanej zdravotnej starostlivosti v cudzine vypracovanú PZS v cudzine, kde sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť
- ▶ žiadosť musí obsahovať potvrdenie o možnom prijatí poistenca u PZS v cudzine po kladnom rozhodnutí ZP

Povinnosti PZS pri poskytovaní CZS poistencovi iného ČŠ

- ▶ pri určení ceny za poskytnutú CZS v Slovenskej republike poistencovi iného ČŠ Európskej únie postupuje podľa zákona o cenách
- ▶ ceny určené PZS musia byť rovnaké pre poistenca iného ČŠ Európskej únie ako ceny pre poistenca, t.j. ceny ako pre samoplatiteľa
- ▶ pre tieto účely sa dáva poskytovateľovi povinnosť zverejňovať cenníky všetkých svojich výkonov
- ▶ cenu takejto CZS uhradí poistenec iného ČŠ priamo PSZ
- ▶ PSZ vystaví poistencovi iného ČŠ správu o poskytnutej zdravotnej starostlivosti, ktorá obsahuje dátum a čas zápisu, spôsob poučenia, obsah poučenia, odmietnutie poučenia, informovaný súhlas, odmietnutie informovaného súhlasu a odvolanie informovaného súhlasu, dátum a čas poskytnutia zdravotnej starostlivosti, ak je odlišný od dátumu a času zápisu, doklad o zaplatení

Povinnosti PZS pri poskytovaní CZS poistencovi iného ČŠ

- ▶ PSZ vystaví poistencovi iného ČŠ
- ▶ rozsah poskytnutej zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, výsledky iných vyšetrení, ak sú súčasťou poskytovanej zdravotnej starostlivosti, o ktorej sa vykonáva zápis,
- ▶ PSZ vystaví poistencovi iného ČŠ identifikáciu ošetrojúceho zdravotníckeho pracovníka, identifikáciu osoby, ktorej sa zdravotná starostlivosť poskytla, stanovenie choroby vrátane jej kódu, faktúru s rozpisom poskytnutých zdravotných výkonov a ich cenu a lekársky predpis pri predpísaní liekov, lekársky poukaz pri predpísaní zdravotníckej pomôcky, ak je to potrebné

Uznávanie lekárskeho receptu

- ▶ Držiteľ povolenia na poskytovanie lekárskej starostlivosti má povinnosť zabezpečiť výdaj L a ZP pri poskytovaní CZS.
- ▶ Je povinný overiť
- ▶ pravosť receptu vystaveného v inom ČŠ
- ▶ či recept vystavila v inom ČŠ Európskej únie osoba oprávnená.
- ▶ Odmietne vydať, ak
- ▶ má pochybnosť o pravosti, obsahu alebo zrozumiteľnosti,
- ▶ má odôvodnené podozrenie, že výdajom môže dôjsť k poškodeniu ľudského zdravia alebo k ohrozeniu života,
- ▶ predpísaný humánny liek nie je registrovaný a zdravotnícka pomôcka nie je registrovaná alebo evidovaná.
- ▶ Povinné prvky lekárskeho receptu

Kontrola dodržiavania ZP

- ▶ ZP kontroluje ÚDZS a súd
- ▶ Majú povinnosti nahlasovať presný počet žiadostí o preplatenie nákladov CZS, vydaných žiadostí o predchádzajúce povolenie – či už podľa nariadení EÚ alebo na CZS, počet žiadostí o odvolanie, dôvody odvolania ako aj rozhodnutie ZP
- ▶ ÚDZS – kontroluje správne poskytovanie ZS
- ▶ Má povinnosť nahlasovať počet odvolaní, o ktorých rozhodoval a ako rozhodol
- ▶ PZS majú povinnosti pevne zakotvené v zákone 578/2004, dodržiavanie kontroluje zriaďovateľ (kto vydal povolenie – MZSR alebo VUC) a ÚDZS
- ▶ Majú povinnosť nahlasovať presný počet ošetrovaných pacientov podľa nariadení EÚ a počet pacientov, ktorým poskytli CZS a aj to akú ZS poskytli – údaje zbiera NCZI

Národné kontaktné miesto

www.nkm.sk

- ▶ Úrad pre dohľad nad ZS poskytuje informácie o právach pacientov na zdravotnú starostlivosť
- ▶ NKM si navzájom vymieňajú informácie a poskytujú pacientom praktické informácie o podmienkach a výškach uhrádzania, o možných ošetrovaniach, poskytovateľoch, postupoch pri odškodňovaní
- ▶ kontroluje činnosť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zdravotných poisťovní

Štatistika

Predchádzajúci súhlas

Ukazovateľ	2014	2015	2016	2017	2018
Počet odsúhlasených žiadostí	134	146	216	280	305
Počet odmietnutých žiadostí	7	28	27	20	10

Žiadosť o preplatenie

Ukazovateľ	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obdržaných žiadostí	1630	829	3723	6044	6876	9009
Celková suma úhrad v tis. eur	240	234	980	1230	1238	1624

Štatistika - predchádzajúci súhlas

► Najčastejšie výkony:

I.3 Zdravotný výkon asistovanej reprodukcie s odberom oocytov k in vitro fertilizácii, bez prenosu embryí,

I.4 Zdravotný výkon asistovanej reprodukcie komplexný cyklus s prenosom embryí

II.6 Operácie tumorov v otorinolaryngológii

II.7 Rekonštrukčné operácie pre vrodené rázštepové chyby v otorinolaryngológii

III.3 Transplantácia endotelu rohovky

V.1 Operácie pri chorobách centrálného nervového systému

V.2 Operácie pri chorobách periférneho nervového systému

VIII.4 Operácie spojené s náhradou čelustného kĺbu a lícneho oblúka

IX.1 Totálna resekcia kosti s náhradou

IX.2 Implantácia totálnej endoprotézy bedrového kĺbu

IX.3 Implantácia totálnej endoprotézy kolenného kĺbu

XII.1 Transplantácia kostnej drene

XVII.3 Všetky roboticky asistované operácie

XVIII.1 Motivačná liečba závislosti (kvalifikovaná odvykacia liečba)

XIX.1 Diagnostika a liečba v cyklotrónovom zariadení

XIX.2 Vyšetrenia pozitronovou emisnou tomografiou

Štatistika - žiadosť o preplatenie

Belgicko	4
Bulharsko	4
Cyprus	0
Česká republika	2209
Dánsko	0
Estónsko	0
Fínsko	0
Francúzsko	5
Grécko	1
Grónsko	0
Holandsko	5
Chorvátsko	1
Írsko	0
Litva	0
Lichtenštajnsko	0
Lotyšsko	0
Luxembursko	2
Maďarsko	95
Malta	0
Nemecko	47
Nórsko	0
Poľsko	1567
Portugalsko	0
Rakúsko	279
Rumunsko	1
Slovensko	0
Slovinsko	1
Španielsko	1
Spojené Kráľovstvo	5
Švédsko	0
Taliansko	4

Identifikované problémy s aplikáciou

- ▶ Poistenci majú dostatočný prístup k potrebným informáciám, avšak na Slovensku stále pretrvávajú nízke právne povedomie a nízka snaha o získavanie informácií. Všetky informácie má každá ZP zverejnené na svojich webových sídlach a aj na NKM.
- ▶ Niekedy môžu nastať problémy pri refundácii zdravotnej starostlivosti, ktorá sa na Slovensku neposkytuje, toto by mohla vyriešiť úprava zákona.
- ▶ Niektoré zdravotné poisťovne požiadajú o vyčíslenie príslušnú inštitúciu v štáte poskytnutia zdravotnej starostlivosti, alebo pristúpia k vyčísleniu podľa obdobnej zdravotnej starostlivosti na Slovensku.
- ▶ Nemožnosť odvolať sa proti rozhodnutiu zdravotnej poisťovne o výške preplatenej sumy za cezhraničnú zdravotnú starostlivosť, existuje možnosť preskúmania zo strany ÚDZS.
- ▶ Najčastejšie dôvody zamietnutia žiadostí - nedodanie požadovaných dokladov pri neúplnej žiadosti.
- ▶ Problémy so získaním stanoviska klinického pracoviska pre vyťaženosť.
- ▶ Neznalosť právnych predpisov zo strany poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

Porovnanie práv pacientov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť na základe smernice a nariadenia

	Smernica	Nariadenie
Sektor	Verejný + súkromný	Len verejný
Oprávnené ošetrenia	Ošetrenia dostupné v rámci zdravotného poistenia pacientov vo vlastnej krajine	Ošetrenia dostupné v rámci zdravotného poistenia v inej krajine
Predchádzajúce povolenie	Požadované za určitých okolností	Vždy požadované pri plánovanej liečbe Nepožaduje sa v núdzových situáciách
Pokryté náklady	Preplatenie do takej výšky, ako keby sa ošetrovanie vykonalo v domovskej krajine pacienta	Úplné financovanie (nesenie spoluúčasti)
Preplatenie spoluúčasti	Do výšky nákladov v domovskej krajine	Áno (za istých podmienok)
Spôsob platby	Pacienti zaplatia vopred a ich náklady sú preplatené neskôr (systém preplatenia nákladov)	Medzi krajinami, bez požadovania platby vopred zo strany pacientov (systém financovania)
Oprávnené krajiny	Všetky krajiny EÚ a EHP	Všetky krajiny EÚ a EHP + Švajčiarsko

► Ďakujem za pozornosť